

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Syvende Afdeling)

6. oktober 2015*

»Præjudiciel forelæggelse — frie varebevægelser — foranstaltninger med tilsvarende virkning — varer overgået til fri omsætning i Tyskland — varer undergivet typegodkendelseskontrol i Rumænien — typeattest, der stilles til rådighed af en distributør fra en anden medlemsstat — attest anset for utilstrækkelig med henblik på at tillade disse varers frie markedsføring — princippet om gensidig anerkendelse — delvis afvisning«

I sag C-354/14,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Tribunalul Cluj (appellretten i Cluj, Rumænien) ved afgørelse af 18. juni 2014, indgået til Domstolen den 22. juli 2014, i sagen:

SC Capoda Import-Export SRL

mod

Registrul Auto Român,

Benone-Nicolae Bejan,

har

DOMSTOLEN (Syvende Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot (refererende dommer), og dommerne J.L. da Cruz Vilaça og C. Lycourgos,

generaladvokat: N. Jääskinen

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- SC Capoda Import-Export SRL ved avocat C. Costaş
- Benone-Nicolae Bejan, som selvmøder
- den rumænske regering ved R.-H. Radu og A. Buzoianu, som befuldmægtigede

* Processprog: rumænsk.

— Europa-Kommissionen ved L. Nicolae, K. Talabér-Ritz og G. Wilms, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 34 TEUF, artikel 31, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/46/EF af 5. september 2007 om fastlæggelse af en ramme for godkendelse af motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer (»Rammedirektiv«) (EUT L 263, s. 1) og artikel 1, stk. 1, litra t) og u), i Kommissionens forordning (EF) nr. 1400/2002 af 31. juli 2002 om anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 3, på kategorier af vertikale aftaler og samordnet praksis inden for motorkøretøjsbranchen (EFT L 203, s. 30).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet under en sag mellem på den ene side SC Capoda Import-Export SRL (herefter »Capoda«) og på den anden side Registrul Auto Román (det rumænske automobilregister, herefter »RAR«) og Benone-Nicolae Bejan vedrørende Capodas markedsføring af nye reservedele til motorkøretøjer.

Retsforskrifter

EU-retten

Direktiv 2007/46

- 3 Følgende fremgår af 14. og 15. betragtning til direktiv 2007/46:
 - »(14) Hovedformålet med lovgivningen om godkendelse af køretøjer er, at der i forbindelse med markedsføring af nye køretøjer, komponenter og separate tekniske enheder sikres et højt sikkerheds- og miljøbeskyttelsesniveau. Dette formål bør ikke anfægtes af montering af visse dele eller udstyr, efter at køretøjer er blevet markedsført eller taget i brug. Der bør således træffes passende foranstaltninger for at sikre, at dele eller udstyr, der kan monteres på køretøjer, og som i betydeligt omfang kan nedsætte funktionen af systemer, der er vigtige med hensyn til sikkerhed og miljøbeskyttelse, underkastes en forudgående kontrol af en godkendende myndighed, inden de udbydes til salg. Disse foranstaltninger bør bestå i tekniske bestemmelser om de krav, som disse dele eller udstyr skal opfylde.
 - (15) Disse foranstaltninger bør kun finde anvendelse på et begrænset antal dele eller udstyr. [...] Kommissionen bør ved udarbejdelsen af listen [over sådanne dele eller sådant udstyr] [...] tilstræbe en rimelig balance mellem kravene om forbedring af trafikikkerheden og miljøbeskyttelsen og forbrugernes, producenternes og distributørernes interesser i at opretholde konkurrencen på eftermarkedet.«

4 Direktivets artikel 1 bestemmer:

»Dette direktiv fastlægger en harmoniseret ramme med de administrative bestemmelser og generelle tekniske krav i forbindelse med godkendelse af alle nye køretøjer, der er omfattet af dets anvendelsesområde, samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer, med henblik på at lette registreringen, salget og ibrugtagningen af køretøjerne inden for Fællesskabet.

Dette direktiv fastsætter også bestemmelser for salg og ibrugtagning af dele og udstyr til køretøjer, der er godkendt i overensstemmelse med dette direktiv.

[...]«

5 Direktivets artikel 3, nr. 26), definerer »originale dele eller udstyr« som »dele eller udstyr, der er fremstillet i overensstemmelse med de specifikationer og produktionsstandarder, som køretøjsfabrikanten har fastlagt for produktion af dele og udstyr til samlingen af det pågældende køretøj. Dette omfatter dele eller udstyr, der er fremstillet på samme produktionslinje som disse dele eller udstyr. Det formodes, indtil det modsatte er bevist, at dele er originale dele, hvis fabrikanten attesterer, at delene matcher kvaliteten af de komponenter, der bruges ved samlingen af det pågældende køretøj, og er fremstillet i overensstemmelse med køretøjsfabrikantens specifikationer og produktionsstandarder«.

6 Artikel 31 i direktiv 2007/46, der har overskriften »Salg og ibrugtagning af dele eller udstyr, der kan udgøre en betydelig risiko for væsentlige systemers korrekte funktion«, bestemmer:

»1. Medlemsstaterne tillader kun salg, udbydelse til salg eller ibrugtagning af dele eller udstyr, der kan udgøre en betydelig risiko for den korrekte funktion af systemer, der er væsentlige for køretøjets sikkerhed eller miljøpræstationer, hvis der er givet tilladelse til de pågældende dele eller det pågældende udstyr af en godkendende myndighed i overensstemmelse med stk. 5-10.

2. Dele eller udstyr, som er omfattet af en tilladelse i henhold til stk. 1, opføres på den liste, der skal fastsættes i bilag XIII. [...]

[...]

11. Denne artikel finder ikke anvendelse på en udstyrsdel, før den er opført i bilag XIII. [...]

12. Så længe der ikke er truffet beslutning om, hvorvidt en del eller udstyr skal medtages i den i stk. 1 nævnte liste, kan medlemsstaterne opretholde nationale bestemmelser vedrørende dele eller udstyr, der kan udgøre en betydelig risiko for den korrekte funktion af systemer, der er væsentlige for køretøjets sikkerhed eller miljøpræstationer.

Når der er truffet en sådan beslutning, er de nationale bestemmelser vedrørende de pågældende dele eller det pågældende udstyr ikke længere gyldige.

[...]«

Forordning nr. 1400/2002

7 Artikel 1 i forordning nr. 1400/2002 bestemmer:

»1. I denne forordning forstås ved:

[...]

t) »originale reservedele«: reservedele, som kvalitetsmæssigt svarer til de komponenter, der bruges til samling af et motorkøretøj, og som fremstilles efter motorkøretøjsproducentens specifikationer og produktionsstandarder for fremstilling af komponenter eller reservedele til det pågældende motorkøretøj[;] [...] medmindre der føres bevis for det modsatte, antages det, at dele udgør originale reservedele, hvis reservedelsproducenten certificerer, at reservedelene kvalitetsmæssigt svarer til de komponenter, der bruges til samling af det pågældende køretøj og er fremstillet efter motorkøretøjsproducentens specifikationer og produktionsstandarder

u) »reservedele af tilsvarende kvalitet«: udelukkende reservedele, der fremstilles af en virksomhed, som på et hvilket som helst tidspunkt kan certificere, at de pågældende dele kvalitetsmæssigt svarer til de komponenter, der bruges eller blev brugt til samling af det pågældende motorkøretøj

[...]«

8 Følgende er fastsat i artikel 12, stk. 3, i forordning nr. 1400/2002:

»Denne forordning anvendes indtil den 31. maj 2010.«

Rumænsk ret

9 Artikel 1 i regeringsdekret nr. 80/2000 om typegodkendelse og attestering af produkter og forbrugsmaterialer anvendt i vejkøretøjer samt betingelserne for indførsel på markedet og markedsføring heraf, som ændret (herefter »regeringsdekret nr. 80/2000«), bestemmer følgende i stk. 1, 2, 4, 5 og 8:

»1. Nye produkter og forbrugsmaterialer, der er beregnet til anvendelse i vejkøretøjer, må kun indføres på markedet og/eller markedsføres, såfremt de opfylder betingelserne i dette dekret.

2. Nye produkter og forbrugsmaterialer, der henhører under kategorien af elementer vedrørende færdselssikkerhed, miljøbeskyttelse [og] energieffektivitet [...], må kun indføres på markedet og/eller markedsføres, såfremt de er attesteret eller typegodkendt, alt efter omstændighederne.

[...]

4. Typegodkendelsen af de af stk. 2 omhandlede produkter udføres af det selvstændige [RAR], der er et teknisk specialiseret organ underlagt transport- og infrastrukturministeren, på baggrund af resultaterne af de test, som er udført af RAR eller de af RAR vurderede tekniske tjenester.

5. Attesteringen af de af stk. 2 omhandlede produkter og forbrugsmaterialer udføres af RAR på baggrund af resultaterne af de test, som er blevet udført af RAR eller de af RAR vurderede tekniske tjenester.

[...]

8. Stk. 4 og 5 finder ikke anvendelse på:

- a) produkter, som er blevet typegodkendt i overensstemmelse med Genèveaftalen af de kontraherende parter kompetente myndigheder
- b) produkter, som er blevet typegodkendt eller attesteret af medlemsstaternes kompetente myndigheder i henhold til EU-direktiver eller -forordninger
- c) originale produkter eller originale reservedele
- d) nye produkter og forbrugsmaterialer, der udelukkende er fremstillet med henblik på anvendelse i køretøjer, der er beregnet til sportskonkurrencer og ikke til færdsel på offentlig vej. Denne undtagelse finder ikke anvendelse, såfremt de pågældende produkter og forbrugsmaterialer kan anvendes til et dobbelt formål, dvs. både i køretøjer beregnet til sportskonkurrencer og køretøjer til færdsel på vej.«

10 Regeringsdekretets artikel 1b bestemmer:

»Ved anvendelsen af dette dekret skal begreberne og udtrykkene nedenfor forstås på følgende måde:

1. Produkt – et system, en anordning, en del, en komponent eller en teknisk enhed, der anvendes til fremstilling af et køretøj, til udskiftning af eksisterende dele på et køretøj eller til yderligere montering/brug på et typegodkendt køretøj. Der kan være tale om:

1.1. et originalt produkt – produkt, der er fremstillet i overensstemmelse med de specifikationer og produktionsstandarder, som køretøjsfabrikanten har fastlagt for fremstillingen af produkter til samlingen af det pågældende køretøj; dette omfatter produkter, der er fremstillet på samme produktionslinje som de omhandlede produkter; det formodes, indtil det modsatte er bevist, at produkter er originale, hvis fabrikanten attesterer, at produkterne matcher kvaliteten af de produkter, der bruges ved samlingen af det pågældende køretøj, og er fremstillet i overensstemmelse med køretøjsfabrikantens specifikationer og produktionsstandarder.

[...]«

11 Nævnte regeringsdekrets artikel 4, stk. 1, bestemmer:

»Med henblik på indførsel på markedet og/eller markedsføring skal produkterne og forbrugsmaterialerne ledsages af de dokumenter, der er fastlagt i gældende lovgivning.«

12 Artikel 6 i regeringsdekret nr. 80/2000 bestemmer:

»Følgende forhold udgør lovovertrædelser, som straffes på den anførte måde:

- a) manglende overholdelse af bestemmelserne i artikel 1, stk. 2 [...], straffes med bøde på 1 000-5 000 [rumænske] lei [(RON) (ca. 227-1 135 EUR)]

[...]«

- 13 Bilaget til dekret nr. 2135 af 8.12.2005 fra transport-, anlægs- og turismeministeren om vedtagelse af bestemmelser vedrørende attestering og typegodkendelse af produkter og forbrugsmaterialer anvendt i vej køretøjer samt betingelserne for indførsel på markedet heraf indeholder et kapitel II med overskriften »metoden og betingelserne for attestering eller typegodkendelse af produkter anvendt i vej køretøjer«. I dette kapitel er indeholdt punkt 2.1, som bestemmer følgende:

»Nationalt fremstillede eller indførte produkter, der er omfattet af listen i kapitel V, må kun indføres på markedet, såfremt de er attesteret eller typegodkendt af RAR. Fabrikanter, repræsentanter for disse, importører eller distributører ansøger om attesteringen eller typegodkendelsen. [...]«

- 14 Samme bilags kapitel V indeholder en liste over produkter og forbrugsmaterialer, for hvilke en sådan attestering eller typegodkendelse af RAR er påkrævet med henblik på markedsføringen heraf. Denne liste opregner de elementer, der anvendes i vej køretøjer for så vidt angår færdselssikkerhed, miljøbeskyttelse, energieffektivitet og tyverisikring. Nævnte kapitel V indeholder punkt 5.1.3, der omhandler brændstoffiltre, og punkt 5.3.2, der omhandler vandpumper.

De faktiske omstændigheder i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 15 Capoda, der er et selskab med hjemsted i Rumænien, markedsfører i denne medlemsstat produkter og reservedele til reparation, vedligeholdelse og drift af motorkøretøjer, som selskabet køber af selskaber med hjemsted i andre medlemsstater.
- 16 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at RAR ved en kontrol foretaget af myndigheden den 21. juni 2011 konstaterede, at Capoda i Rumænien markedsførte vandpumper og brændstoffiltre til vej køretøjer, som er omhandlet af kategorien om dele, der vedrører færdselssikkerhed og miljøbeskyttelse, uden at disse produkter havde været genstand for attestering eller typegodkendelse i henhold til national lovgivning. Ved rapport af 28. juni 2011 om konstatering af lovovertrædelse og sanktionering heraf pålagde RAR Capoda at betale 2 000 rumænske lei (RON) (ca. 454 EUR).
- 17 Selskabet gjorde gældende, at disse produkter var købt hos selskaber med hjemsted i Tyskland, og at de var ledsaget af certifikater, hvorved det var attesteret, at der var tale om originale reservedele eller reservedele af tilsvarende kvalitet som omhandlet i artikel 1 i forordning nr. 1400/2002, der var overgået til frit forbrug i andre medlemsstater. Disse dokumenter attesterede derudover, at de omhandlede produkter var fremstillet i samme produktionsenheder som originaludstyret, og at de var typegodkendt af de kompetente myndigheder i de medlemsstater, hvor de var fremstillet. På denne baggrund vurderede Capoda, at disse produkter i henhold til princippet om gensidig anerkendelse skulle være fritaget for pligten til attestering eller typegodkendelse som fastsat i rumænsk ret.
- 18 Capoda anlagde sag ved Judecătoria Cluj-Napoca (førsteinstansretten i Cluj-Napoca, Rumænien) med påstand om annullation af rapporten af 28. juni 2011. Ved dom afsagt i 2012 gav denne ret Capoda medhold med den begrundelse, at selv om de omtvistede dele henhører under kategorien for dele, der i henhold til rumænsk ret skal undergives en attesterings- eller typegodkendelsesprocedure, kan de i medfør af definitionen af »originale reservedele« og »reservedele af tilsvarende kvalitet« i artikel 1, stk. 1, litra t) og u), i forordning nr. 1400/2002 sidestilles med originale produkter som omhandlet i artikel 1b, nr. 1.1, i regeringsdekret nr. 80/2000. Nævnte ret fastslog derfor, at delene skulle fritages for attesterings- eller typegodkendelsesproceduren i medfør af dette dekrets artikel 1, stk. 8.
- 19 RAR og Benone-Nicolae Bejan, der er den medarbejder, som har udarbejdet rapporten af 28. juni 2011, iværksatte appel af denne dom for Tribunalul Cluj (appelretten i Cluj), som ændrede den afsagte dom og stadfæstede gyldigheden af rapporten med den begrundelse, at de dokumenter, som Capoda havde fremlagt, hverken beviste, at de omtvistede produkter var blevet typegodkendt af RAR, eller attesterede, at de var af original kvalitet, eftersom der var tale om dokumenter udarbejdet af distributører og ikke af fabrikanter.

- 20 Den 26. oktober 2013 indgav Capoda til Tribunalul Cluj (appellretten i Cluj) en begæring om genoptagelse af den ved dommen afgjorte sag. Selskabet har navnlig gjort gældende, at anvendelsen af en attesterings- eller typegodkendelsesprocedure er i strid med varernes frie bevægelighed.
- 21 På denne baggrund har Tribunalul Cluj (appellretten i Cluj) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Kan EU-retten – navnlig artikel 34 TEUF, artikel 31, stk. 1, i direktiv 2007/46 samt artikel 1, [stk. 1,] litra t) og u), i forordning nr. 1400/2002 – fortolkes således, at den er til hinder for nationale bestemmelser som artikel 1, stk. 2, i regeringsdekret nr. 80/2000, fordi den udgør en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ indførselsrestriktion, idet sælgeren, distributøren eller forhandleren med henblik på fri omsætning (salg, distribution) af nye produkter og forbrugsmaterialer henhørende under kategorien af elementer vedrørende færdselssikkerhed, miljøbeskyttelse, energieffektivitet og tyverisikring af vej køretøjer i henhold til disse bestemmelser enten skal fremvise en typegodkendelsesattest eller en erklæring med henblik på indførsel på markedet og/eller markedsføring udstedt af fabrikanten eller – såfremt sælgeren, distributøren eller forhandleren ikke har opnået eller er i besiddelse af en sådan dokumentation – iværksætte typegodkendelsesproceduren for de pågældende produkter ved [RAR] og opnå en typegodkendelsesattest udstedt af [RAR] med henblik på indførsel på markedet og/eller markedsføring, når samtidigt henses til, at selv om sælgeren, distributøren eller forhandleren er i besiddelse af en typeattest med henblik på indførsel på markedet og/eller markedsføring af dele stillet til rådighed af distributøren i en anden EU-medlemsstat, som frit distribuerer disse dele i den pågældende EU-medlemsstat, er den pågældende attest ikke tilstrækkelig til at tillade fri omsætning, salg eller distribution af de omhandlede varer?
- 2) Kan EU-retten – navnlig artikel 34 TEUF, for så vidt angår begrebet »foranstaltninger med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion«, artikel 31, stk. 1, i direktiv 2007/46 og artikel 1, [stk. 1,] litra t) og u), i forordning nr. 1400/2002 – fortolkes således, at den er til hinder for nationale bestemmelser, i henhold til hvilke typeattesten med henblik på indførsel på markedet og/eller markedsføring stillet til rådighed af distributøren i en anden EU-medlemsstat vedrørende nye produkter og forbrugsmaterialer henhørende under kategorien af elementer vedrørende færdselssikkerhed, miljøbeskyttelse, energieffektivitet og tyverisikring af vej køretøjer ikke er tilstrækkelig til at tillade den frie markedsføring af disse nye produkter og forbrugsmaterialer, når samtidigt henses til, at denne distributør i en anden EU-medlemsstat frit distribuerer disse dele i den pågældende EU-medlemsstat, idet de omhandlede dele i overensstemmelse med denne attest kan markedsføres i Den Europæiske Union?«

Formaliteten med hensyn til de præjudicielle spørgsmål

- 22 Den rumænske regering har gjort gældende, at de præjudicielle spørgsmål om fortolkningen af artikel 34 TEUF og artikel 1, stk. 1, litra t) og u), i forordning nr. 1400/2002 ikke kan antages til realitetsbehandling. Den rumænske regering har for det første gjort gældende, at direktiv 2007/46 foretager en fuldstændig harmonisering af det område, som direktivet regulerer, således at primærretten ikke længere kan påberåbes. For det andet har den gjort gældende, at forordning nr. 1400/2002 ikke længere var gældende på det tidspunkt, hvor RAR gennemførte kontrollen, og at de nye EU-retlige bestemmelser ikke længere indeholder de definitioner, som den forelæggende ret ønsker fortolket.
- 23 I denne henseende bemærkes, at proceduren efter artikel 267 TEUF ifølge fast retspraksis er et middel til samarbejde mellem Domstolen og de nationale retter, som giver Domstolen mulighed for at forsyne de nationale retter med de elementer vedrørende fortolkningen af EU-retten, som er nødvendige for, at de kan afgøre de for dem verserende tvister (jf. bl.a. dom Klarenberg, C-466/07, EU:C:2009:85, præmis 25).

- 24 Inden for rammerne af dette samarbejde tilkommer det udelukkende den nationale ret, for hvem en tvist er indbragt, og som har ansvaret for den retsafgørelse, som skal træffes, på grundlag af omstændighederne i den konkrete sag at vurdere, såvel om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at den kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, den forelægger Domstolen. Når de stillede spørgsmål vedrører fortolkningen af EU-retten, er Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse herom (jf. bl.a. dom Klarenberg, C-466/07, EU:C:2009:85, præmis 26).
- 25 Det følger heraf, at der gælder en formodning for, at de spørgsmål om EU-rettens fortolkning, som den nationale ret har forelagt på baggrund af de retlige og faktiske omstændigheder, som den har ansvaret for at fastlægge – og hvis rigtighed det ikke tilkommer Domstolen at efterprøve – er relevante. Domstolen kan kun afvise en anmodning fra en national ret, såfremt det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, når problemet er hypotetisk, eller når Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan foretage en sagligt korrekt besvarelse af de stillede spørgsmål (jf. bl.a. dom Klarenberg, C-466/07, EU:C:2009:85, præmis 27).
- 26 I det foreliggende tilfælde kan det ikke med rette gøres gældende, at artikel 34 TEUF savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand. Spørgsmålet om, hvorvidt det er uforholdsmæssigt at fortolke denne bestemmelse på baggrund af, at direktiv 2007/46 har foretaget en fuldstændig harmonisering, udgør i øvrigt ikke en formalitetsindsigelse, men skal behandles i forbindelse med besvarelsen af de præjudicielle spørgsmål. Den formalitetsindsigelse, som den rumænske regering har gjort gældende i forhold til artikel 34 TEUF, kan derfor ikke tages til følge.
- 27 Forordning nr. 1400/2002 fastsatte derimod i artikel 12 sin udløbsdato til den 31. maj 2010. Da den i hovedsagen omhandlede rapport blev vedtaget den 28. juni 2011, finder denne forordning således ikke anvendelse på tvisten i hovedsagen. Det bemærkes endvidere, at de definitioner af originale dele eller af reservedele af tilsvarende kvalitet, som forordningen fastsætter i artikel 1, stk. 1, litra t) og u), under alle omstændigheder kun finder anvendelse med henblik på denne forordning, der alene vedrører anvendelsen af traktatens tidligere artikel 81, stk. 3, på kategorier af vertikale aftaler og samordnet praksis inden for motorkøretøjsbranchen.
- 28 De forelagte spørgsmål kan derfor ikke antages til realitetsbehandling, for så vidt som de vedrører denne forordning.
- 29 Det er endvidere den rumænske regerings opfattelse, at bestemmelserne i artikel 31, stk. 1, i direktiv 2007/46 er klare og ikke giver anledning til nogen rimelig tvivl, som begrundet et spørgsmål om fortolkning. Da et sådant argument ikke udgør en formalitetsindsigelse med hensyn til et præjudicielt spørgsmål, skal det forkastes.
- 30 Henset til det ovenstående skal det fastslås, at de præjudicielle spørgsmål skal afvises fra realitetsbehandling, for så vidt som de vedrører fortolkningen af artikel 1, stk. 1, litra t) og u), i forordning nr. 1400/2002.

Om de præjudicielle spørgsmål

- 31 Med de to spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 34 TEUF og artikel 31, stk. 1, i direktiv 2007/46 skal fortolkes således, at de er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, hvorefter markedsføring i en medlemsstat af nye reservedele til vejretøjer – i det foreliggende tilfælde vandpumper og brændstoffiltre – er undergivet anvendelsen af en attesterings- eller typegodkendelsesprocedure i denne medlemsstat, medmindre det ved et attesterings- eller typegodkendelsescertifikat er påvist, at disse

produkter allerede har været undergivet en sådan procedure i en anden medlemsstat, eller at der er tale om originale dele eller reservedele af tilsvarende kvalitet som omhandlet i denne lovgivning, idet et dokument herom, der er udarbejdet af distributøren, imidlertid ikke anses for tilstrækkeligt.

- 32 Indledningsvis bemærkes, at det følger af artikel 1 i direktiv 2007/46, at direktivet ikke alene fastlægger en harmoniseret ramme med de administrative bestemmelser og generelle tekniske krav i forbindelse med godkendelse af alle nye køretøjer, der er omfattet af dets anvendelsesområde, samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer med henblik på at lette registreringen, salget og ibrugtagningen af køretøjerne inden for Unionen, men også fastsætter bestemmelser for salg og ibrugtagning af dele og udstyr til køretøjer, der er godkendt i overensstemmelse med dette direktiv.
- 33 Det synes at fremgå af de sagsakter, der er fremlagt for Domstolen, at hovedsagen er omfattet af denne anden kategori af bestemmelser, hvilket det imidlertid tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.
- 34 I denne forbindelse bestemmer artikel 31, stk. 1, i direktiv 2007/46, at medlemsstaterne kun tillader salg, udbydelse til salg eller ibrugtagning af dele eller udstyr, der kan udgøre en betydelig risiko for den korrekte funktion af systemer, der er væsentlige for køretøjets sikkerhed eller miljøpræstationer, hvis der er givet tilladelse til de pågældende dele eller det pågældende udstyr af en godkendende myndighed i overensstemmelse med denne artikels stk. 5-10.
- 35 Som det fremgår af artikel 31, stk. 2 og 11, i direktiv 2007/46, skal de dele eller udstyr, som er omfattet af en tilladelse i henhold til denne artikels stk. 1, imidlertid være opført på listen i bilag XIII til direktivet. Som Kommissionen har anført, har Kommissionen dog ikke fastsat nogen liste i forbindelse med dette bilag.
- 36 Som den rumænske regering og Kommissionen har gjort gældende, skal der i dette tilfælde henvises til artikel 31, stk. 12, som bestemmer, at så længe Kommissionen ikke har truffet beslutning om, hvorvidt en del eller udstyr skal medtages på listen i bilag XIII til direktivet, kan medlemsstaterne opretholde nationale bestemmelser vedrørende dele eller udstyr, der kan udgøre en betydelig risiko for den korrekte funktion af systemer, der er væsentlige for køretøjets sikkerhed eller miljøpræstationer, idet disse nationale bestemmelser imidlertid ikke længere er gyldige, når der er truffet en sådan beslutning.
- 37 Denne bestemmelse vedrører således salg og ibrugtagning af dele eller udstyr, der – ud over den omstændighed, at de ikke er medtaget på listen i bilag XIII til direktiv 2007/46 – kan udgøre en betydelig risiko for den korrekte funktion af systemer, der er væsentlige for sikkerheden i det køretøj, hvori de er installeret, eller for køretøjets miljøpræstationer, hvilket det for så vidt angår de i hovedsagen omhandlede dele tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.
- 38 Det skal dernæst undersøges, om medlemsstatens lovgivning vedrørende salg og ibrugtagning af disse dele, som direktivets artikel 31, stk. 12, henviser til, er i overensstemmelse med EU-retten og navnlig med artikel 34 TEUF.
- 39 I denne henseende følger det af fast retspraksis, at enhver foranstaltning truffet af en medlemsstat, som direkte eller indirekte, aktuelt eller potentielt, kan hindre samhandelen i Unionen, anses for en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion som omhandlet i artikel 34 TEUF (jf. bl.a. domme Dassonville, 8/74, EU:C:1974:82, præmis 5, og Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, præmis 16).
- 40 Det følger navnlig heraf, at selv i mangel af EU-retlige harmoniseringsforanstaltninger skal produkter, der er lovligt fremstillet og markedsført i en medlemsstat, kunne markedsføres i en anden medlemsstat uden at blive underkastet yderligere kontroller. For at være begrundet skal en national lovgivning, der pålægger sådanne kontroller, være omfattet af en af undtagelserne i artikel 36 TEUF eller et af de tvingende hensyn, som er anerkendt i Domstolens praksis, og under alle omstændigheder

være egnet til at sikre virkeliggørelsen af det formål, den forfølger, og ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at opnå dette (jf. domme ATRAL, C-14/02, EU:C:2003:265, præmis 65, og Kommissionen mod Portugal, C-432/03, EU:C:2005:669, præmis 42).

- 41 Det fremgår af de sagsakter, der er fremlagt for Domstolen, at den i hovedsagen omhandlede lovgivning bestemmer, at der på de i hovedsagen omhandlede produkter skal anvendes en attesterings- eller typegodkendelsesprocedure, der kan udgøre en foranstaltning med tilsvarende virkning som omhandlet i artikel 34 TEUF, medmindre denne lovgivning også udtrykkeligt fastsætter undtagelser fra denne procedure, som kan sikre, at produkter, der er lovligt fremstillet og markedsført i andre medlemsstater, fritages herfra.
- 42 Det synes imidlertid også at fremgå af sagsakterne, at artikel 1, stk. 8, i regeringsdekret nr. 80/2000 fastsætter sådanne undtagelser, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.
- 43 Såfremt det skulle vise sig, at dette ikke er tilfældet, påhviler det således de kompetente nationale myndigheder at påvise, at denne hindring – henset til de produkter, der kan være omhandlet – kan begrundes i hensynet til trafikikkerhed og miljøbeskyttelse, som ifølge retspraksis udgør tvingende almene hensyn, der kan begrunde en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion, og at hindringen ikke alene er nødvendig, men også står i et rimeligt forhold til disse hensyn (jf. bl.a. dom Kommissionen mod Belgien, C-150/11, EU:C:2012:539, præmis 54 og 55).
- 44 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt EU-retten er til hinder for, at dokumenter som dem, der er fremlagt af Capoda, ikke anses for tilstrækkelige med henblik på at påvise, at dele som de i hovedsagen omhandlede allerede er typegodkendt eller attesteret, eller at der er tale om originale dele eller reservedele af tilsvarende kvalitet som omhandlet i national lovgivning, der i medfør heraf er fritaget for RAR's attesterings- eller typegodkendelsesprocedure, bemærkes, at det i mangel af EU-retlige bestemmelser tilkommer medlemsstaterne, med forbehold for ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet, at fastlægge de bevismidler, der kan fremføres i denne forbindelse.
- 45 Med dette forbehold er EU-retten derfor ikke til hinder for, at det i princippet alene er certifikater, der hidrører fra fabrikanten og ikke fra distributøren, som kan attestere den omstændighed, at der er tale om dele, som allerede er typegodkendt eller attesteret, eller originaldele eller reservedele af tilsvarende kvalitet som omhandlet i national ret. Det bemærkes desuden, at det i medfør af artikel 3, nr. 26), i direktiv 2007/46, som definerer »originale dele eller udstyr« med henblik på dette direktiv, formodes, indtil det modsatte er bevist, at dele er originale dele, hvis fabrikanten attesterer dette.
- 46 Heraf følger, at de forelagte spørgsmål skal besvares med, at artikel 34 TEUF og artikel 31, stk. 1 og 12, i direktiv 2007/46 skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, hvorefter markedsføring i en medlemsstat af nye reservedele til vejkøretøjer – i det foreliggende tilfælde vandpumper og brændstoffiltre – er undergivet anvendelsen af en attesterings- eller typegodkendelsesprocedure i denne medlemsstat, forudsat at denne lovgivning derudover fastsætter undtagelser, som kan sikre, at dele, der er lovligt fremstillet og markedsført i andre medlemsstater, er fritaget herfra, eller, hvis dette ikke er tilfældet, at de omhandlede dele kan udgøre en betydelig risiko for den korrekte funktion af systemer, der er væsentlige for køretøjets sikkerhed eller miljøpræstationer, og at denne attesterings- eller typegodkendelsesprocedure er strengt nødvendig og står i et rimeligt forhold til formålet om at sikre færdselssikkerhed og miljøbeskyttelse. De betingelser, hvorunder det kan påvises, at sådanne dele allerede er typegodkendt eller attesteret eller udgør originaldele eller dele af tilsvarende kvalitet, henhører i mangel af EU-retlige bestemmelser under medlemsstaternes lovgivning, med forbehold for ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet.

Sagens omkostninger

- ⁴⁷ Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Syvende Afdeling) for ret:

Artikel 34 TEUF og artikel 31, stk. 1 og 12, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/46/EF af 5. september 2007 om fastlæggelse af en ramme for godkendelse af motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer («Rammedirektiv») skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, hvorefter markedsføring i en medlemsstat af nye reservedele til vejkøretøjer – i det foreliggende tilfælde vandpumper og brændstoffiltre – er undergivet anvendelsen af en attesterings- eller typegodkendelsesprocedure i denne medlemsstat, forudsat at denne lovgivning derudover fastsætter undtagelser, som kan sikre, at dele, der er lovligt fremstillet og markedsført i andre medlemsstater, er fritaget herfra, eller, hvis dette ikke er tilfældet, at de omhandlede dele kan udgøre en betydelig risiko for den korrekte funktion af systemer, der er væsentlige for køretøjets sikkerhed eller miljøpræstationer, og at denne attesterings- eller typegodkendelsesprocedure er strengt nødvendig og står i et rimeligt forhold til formålet om at sikre færdselssikkerhed og miljøbeskyttelse.

De betingelser, hvorunder det kan påvises, at sådanne dele allerede er typegodkendt eller attesteret eller udgør originaldele eller dele af tilsvarende kvalitet, henhører i mangel af EU-retlige bestemmelser under medlemsstaternes lovgivning, med forbehold for ækvivalensprincippet og effektivitetsprincippet.

Underskrifter